

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії

ТАНЕЦЬ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 025 Музичне мистецтво
освітньої програми Академічний спів

Харків, 2023

УДК 792.82(073)

Т 18

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 10 від 20 квітня 2023 р.)

Рецензенти:

Наталія СЕМЕНОВА, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК

Катерина БОРТНИК, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК, доцент

Укладачі: Олена ГРИЦЕНКО, старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії ХДАК, **Євгенія СЛАСТІНА**, викладач кафедри сучасної та бальної хореографії ХДАК.

Т 18 **Танець** : програма та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 025 Музичне мистецтво, освіт. програми «Академічний спів»/ М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. Мистецтва, Каф. сучасної та бальної хореографії ; [уклад.: О. Е. Гриценко, Є. Сластина]. – Харків : ХДАК, 2023. – 22 с.

Навчальна дисципліна «Танець» знайомить з різними видами хореографічного мистецтва та спрямована на оволодіння характерними рухами та манерою виконання основ класичного, українського народного та бального танців, має міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами з циклу професійної підготовки.

Дисципліна розрахована на здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 792.82(073)

© Харківська державна академія культури, 2023

© Гриценко О. Е., Сластина Є.Ю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Танець»
I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Основна	
Загальна кількість годин -120	Спеціальність 025 Музичне мистецтво Освітня програма Академічний спів	Рік підготовки:	
		1-й	-
		Семестр	
		2-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. (1-14 тиж.), 4 год. (15-17 тиж.); самостійна робота – 4 год. (1-14 тиж.), 8 год. (15-17 тиж.)	Ступінь: бакалавр	Лекції	
		-	-
		Практичні	
		40 год.	-
		Самостійна робота	
		80 год.	
		Вид контролю: залік 2 сем.	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – не передбачено навчальним планом

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – ознайомлення з основними видами хореографічного мистецтва, оволодіння характерними рухами та манерою виконання основ класичного, українського народного та бального танців.

Завдання навчальної дисципліни:

- розвинути фізичні можливості опорно-рухового апарату;
- познайомити з основами класичного танцю;
- познайомити з елементами українського танцю (основні рухи танців Центрального та Західного регіонів України) з урахуванням сценічної діяльності співака академічного вокалу;
- познайомити з базовими рухами та фігурами вальсу.

III. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

- здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;
- здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;

- здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької та організаційної);
- здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію;
- здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації; здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти; здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

Програмні результати навчання:

- володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом;
- відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін;
- аналізувати і оцінювати результати педагогічної, виконавської, організаційної діяльності;

- мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти;
- вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Передумови для вивчення:

Засвоєнню дисципліни передують самостійне вивчення інформації щодо розвитку хореографічного мистецтва у сценічній діяльності співака академічного вокалу, знайомство з діяльністю провідних виконавців, чий образи зокрема вирішувалися за допомогою виразних засобів хореографічного мистецтва, а також з особливостями сценічного виконання усіх видів хореографічного мистецтва, перегляд та відвідування вокально-танцювальних і танцювальних вистав, концертних програм, фестивалів та конкурсів пов'язаних з професійною діяльністю. Здобуті навички використовуються у виконавській сценічній практиці.

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Танець» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

Форми та методи навчання

Форми навчання: практичні заняття та самостійна робота.

Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи перевірки знань на практиці.

Засоби оцінювання

та методи демонстрування результатів навчання:

- перевірка виконання завдань самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- контрольні заняття з оцінюванням рівня виконавської майстерності.

IV. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з 3 розділів, які містять 7 тем, зв'язаних між собою змістовними складовими.

1 РОЗДІЛ ОПАНУВАННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ містить 3 теми: Постановка корпусу, голови, рук і ніг, екзерсис біля палки. PORT DE BRAS: підготовче, I, II, III. Партерна гімнастика.

2 РОЗДІЛ ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ У СЦЕНІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СПІВАКА АКАДЕМІЧНОГО ВОКАЛУ містить 3 теми: Український танець на сучасній естраді. Основні рухи танців Центрального регіону України. Основні рухи танців Західного регіону України.

3 РОЗДІЛ ВАЛЬС – НАЙПОШИРЕНІШИЙ БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ містить 1 тему: Базові рухи та фігури вальсу.

V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва розділів та тем	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Усього	Аудитор.	Лекції	Практичні	Сам.раб.	Усього	Аудитор.	Лекції	Практичні	Сам.раб.
1	2	3	4	5	6	7	3	4	5	6	7
Розділ 1. Опанування основ класичного танцю											
1.	Постановка корпусу, голови, рук і ніг. Екзерсис біля палки	18	4		4	14	-	-		-	-
2.	PORT DE BRAS: підготовче, I, II, III	14	4		4	10	-	-		-	-
3.	Партерна гімнастика	14	4		4	10	-	-		-	-
Разом		46	12		12	34	-	-		-	-
Розділ 2. Основні засади використання елементів українського танцю у сценічній діяльності співака академічного вокалу											
4.	Український танець на сучасній естраді	16	6		6	10	-	-		-	-
5.	Основні рухи танців Центрального регіону України	16	6		6	10	-	-		-	-
6.	Основні рухи танців Західного регіону України	16	6		6	10	-	-		-	-
Разом		48	18		18	30	-	-		-	-
Розділ 3. Вальс – найпоширеніший бальний танець											
7.	Базові рухи та фігури вальсу	26	10		10	16	-	-		-	-

Разом	26	10		10	16	-	-		-	-
Кількість годин за весь курс	120	40		40	80	-	-		-	-

VI. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ОПАНУВАННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 1. Постановка корпусу, голови, рук і ніг. Екзерсис біля палки.

Засвоєння постановки корпусу, ніг, рук, голови під час виконання рухів біля станка та на середині зали. Характерні положення голови та її рухи. Позиції ніг – I, II, V. Позиції рук – I, II, III; підготовче положення. Засвоєння техніки виконання основних рухів класичного танцю. Вивчення рухів здійснюється спочатку обличчям до палки, по мірі їх засвоювання – тримаючись однією рукою за палку.

Опанування всіх рухів здійснюється однаково як з правої, так і з лівої ноги у всі напрямки. Рухи групи *BATTEMENTS* спочатку вивчаються вбїк, потім вперед і назад. Рухи групи *RONDS* вивчаються та виконуються у напрямках *EN DEHORS* та *EN DEDANS*:

1. *Demi plié* у I, II, V позиціях.
2. *Relevé* в I, II, V позиціях.
4. *Battelements tendus*: з I, V поз. по всім напрямкам; з *demi plié* по I, V поз.
5. *Passé par terre*.
5. *Demi rond de jambe par terre, rond de jambe par terre* (en dehors et en dedans).

Тема 2. *Port de bras*: підготовче, I, II, III.

Вивчення найпростіших форм *port de bras* (підготовчої, I, II, III) з метою розвитку виразних жестів.

Тема 3. Партерна гімнастика.

Завдання партерної гімнастики. Основні рухи та комплекси вправ на розвиток фізичних можливостей. Підготовка тіла до виконання рухів класичного екзерсису: вивчення та

виконання основних тренувальних рухів лежачі на підлозі на спині та на животі.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ У СЦЕНІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СПІВАКА АКАДЕМІЧНОГО ВОКАЛУ

Тема 4. Український танець на сучасній естраді.

Перегляд та аналіз відеоматеріалів з виступами сучасних виконавців, які використовують у своїх сценічних презентаціях український танець.

Естрадному танцю властива синтетичність виразних засобів хореографії, режисури, музики, вокалу, сценографії, світла, декорацій, костюмів тощо. До основних ознак належать: легка пристосованість до різних умов; короткочасність і концентрованість художньо-виразних засобів. Елементи українського народного танцю, а інколи і його форми, застосовуються в естрадному хореографічному мистецтві, адже його розвиток неможливий без запозичень з інших видів хореографії та синтезу мистецтв. Це не тільки сприяє розвитку видовищності хореографічного тексту, а й значно розширює естетичну, технічну та смислову його складові, збагачує засоби виразності, а стилізація під український народний танець дозволяє творчо інтерпретувати фольклорний матеріал шляхом застосування інноваційних методів, що не тільки дозволяє зберегти національну культуру, а й надати їй сучасного звучання, репрезентувати її в новому затребуваному сучасниками вигляді, сприяти пошуку нових форм поєднання сучасного й народно-сценічного мистецтва.

Тема 5. Основні рухи танців Центрального регіону України.

1. Основні положення рук та положення в парі.
2. Чоловічі і жіночі уклони.
3. Основні танцювальні кроки:
  - простий крок - вперед і назад;
  - перемінний крок - вперед і назад;

- зальотний крок;
- крок з виносом ноги на каблук.
- 4. Танцювальні біги:
  - бігунець;
  - зальотний біг;
  - комбінований біг.
- 5. Тинки:
  - малий;
  - середній.
- 6. Вихилясники:
  - з однієї ноги;
  - з потрійним приступом;
  - з угинанням.
- 7. Доріжки, упадання, припадання.
- 8. Вірьовочки:
  - на місці (через такт і на кожен такт);
  - вірьовочка з переступанням;
  - в повороті;
  - з просуванням назад.

Тема 6. Основні рухи танців Західного регіону України.

Рухи гуцульського танцю:

1. Найбільш поширені положення рук та розташування виконавців у парних танцях.
2. Танцювальні кроки і біги:
  - простий гуцульський біг;
  - висока;
  - боковий приставний крок;
  - дрібні пересування вперед на витягнутих ногах.
3. Рухи, що виконуються на місці:
  - переступчик;
  - тропіток;
  - чосанка;
  - дробіток;
  - гуцульський ключ.

Рухи танців Бойківщини, Буковини, Закарпаття за вибором викладача

1. Танцювальні кроки і біги.
2. Рухи, що виконуються на місці.

РОЗДІЛ 3. ВАЛЬС – НАЙПОШИРЕНІШИЙ БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ

Тема 7. Базові рухи та фігури вальсу.

Рас вальсу: вперед, назад, по квадрату без обертання та з обертанням, по колу, доріжка, balance. Положення в парі.

VII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Постановка корпусу, голови, рук і ніг. Екзерсис біля палки.

Практичне заняття: Постановка корпусу, голови, рук і ніг. Екзерсис біля палки (денне відділення – 4 год.)

Мета: розвиток фізичних можливостей, підготовка до вивчення рухів класичного танцю; опанування екзерсису класичного танцю біля палки

Завдання:

1. Вправи для розігріву по колу.
2. Правильна постава.
3. Позиції рук та ніг.
4. Вправи екзерсису класичного танцю:
  - DEMI-PLIE у I, II, V позиціях;
  - RELEVÉ в I, II, V позиціях;
  - BATTEMENT TENDU з I позиції;
  - BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE з I позиції;
  - PASSE PAR TERRE;
  - DEMI ROND DE JAMBE PAR TERRE (en dehors та en dedans);
  - ROND DE JAMBE PAR TERRE (en dehors та en dedans).

Література основна: 4, 6; допоміжна: 1, 5.

Тема 2. Port de bras: підготовче, I, II, III.

Практичне заняття: Port de bras: підготовче, I, II, III (денне відділення – 4 год.)

Мета: Опанування методики виконання port de bras.

Завдання:

1. Повтор та закріплення матеріалу попередніх занять.
2. Розігрів по колу
3. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг.
4. Закріплення вправ екзерсису класичного танцю.
5. Вивчення I, II, III port de bras.

Література основна: 4, 6; допоміжна: 1, 5.

Тема 3. Партерна гімнастика.

Практичне заняття: Партерна гімнастика (денне відділення – 4 год.)

Мета: Опанування методики виконання рухів партерної гімнастики.

Завдання:

1. Розігрів по колу.
2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг.
3. Закріплення вправ екзерсису класичного танцю.
4. Закріплення I, II, III PORT DE BRAS.
5. Вивчення рухів партерної гімнастики:
  - вправи для розвитку виворотності суглобів ніг;
  - вправи для гнучкості хребта;
  - вправи для еластичності стоп.

Література основна: 4; допоміжна: 1, 5.

Тема 4. Український танець на сучасній естраді.

Практичне заняття: Український танець на сучасній естраді (денне відділення – 6 год.)

Мета: Аналіз відеоматеріалів з виступами сучасних виконавців, які використовують у своїх сценічних презентаціях український танець.

Завдання:

1. Перегляд та аналіз відеоматеріалів з виступами сучасних виконавців, які використовують у своїх сценічних презентаціях український танець

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 2, 4.

Тема 5. Основні рухи танців Центрального регіону України.

Практичне заняття: Основні рухи танців Центрального регіону України (денне відділення – 6 год.)

Мета: Опанування методики виконання рухів танців Центрального регіону України.

Завдання:

1. Розігрів по колу.
2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг, вправ екзерсису класичного танцю, PORT DE BRAS, рухів партерної гімнастики.
3. Вивчення основних рухів танців Центральної України:
  - основні положення рук та положення в парі;
  - чоловічі і жіночі уклони;
  - основні танцювальні кроки: простий, перемінний, зальотний, з виносом ноги на каблук;
  - танцювальні біги: бігунець, зальотний біг, комбінований біг;
  - тинки: малий, середній; вихиласники: з однієї ноги, з потрійним приступом, з угинанням;
  - доріжки, упадання, припадання;
  - вірвовочки: на місці (через такт і на кожен такт), вірвовочка з переступанням, в повороті, з просуванням назад.

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 2, 4.

Тема 6. Основні рухи танців Західного регіону України.

Практичне заняття: Основні рухи танців Західного регіону України (денне відділення – 6 год.)

Мета: Опанування методики виконання рухів танців Центрального регіону України.

Завдання:

1. Розігрів по колу.
2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг, вправ екзерсису класичного танцю, PORT DE BRAS, рухів партерної гімнастики.
3. Закріплення основних рухів танців Центральної України.
4. Вивчення основних рухів танців Західної України:
  - найбільш поширені положення рук та розташування виконавців у парних танцях;

- танцювальні кроки і біги: простий гуцульський біг, висока, боковий приставний крок, дрібні пересування вперед на витягнутих ногах;

- рухи, що виконуються на місці: переступчик, тропіток, чосанка, дробіток, гуцульський ключ.

5. Рухи танців Бойківщини, Буковини, Закарпаття за вибором викладача: танцювальні кроки і біги; рухи, що виконуються на місці.

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 2, 4.

Тема 7. Базові рухи та фігури вальсу.

Практичне заняття: Базові рухи та фігури вальсу (денне відділення – 10 год.)

Мета: Опанування методики виконання рухів вальсу.

Завдання:

1. Розігрів по колу.

2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг, вправ екзерсису класичного танцю, PORT DE BRAS, рухів партерної гімнастики.

3. Закріплення основних рухів танців Центральної України.

4. Закріплення основних рухів танців Західної України.

5. Вивчення рухів вальсу:

- вперед, назад, по квадрату без обертання та з обертанням, по колу;

- доріжка;

- balance;

- положення в парі.

Література основна: 3, 7; допоміжна: 2, 3.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розділ 1. Опанування основ класичного танцю

Тема 1. Постановка корпусу, голови, рук і ніг. Екзерсис біля палки.

Самостійна робота студентів: відпрацювання постановки корпусу, голови, рук і ніг, екзерсису біля палки.

Мета: розвиток фізичних можливостей, підготовка до вивчення рухів класичного танцю; відпрацювання екзерсису класичного танцю біля палки.

Завдання:

1. Відпрацювання вправ для розігріву по колу.
2. Відпрацювання правильної постави.
3. Відпрацювання позицій рук та ніг.
4. Відпрацювання вправ екзерсису класичного танцю.

Література основна: 4, 6; допоміжна: 1, 5.

Тема 2. Port de bras: підготовче, I, II, III.

Самостійна робота студентів: відпрацювання port de bras: підготовчого, I, II, III.

Мета: Закріплення методики виконання port de bras.

Завдання:

1. Закріплення матеріалу попереднього заняття.
2. Розігрів по колу
3. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг..
4. Закріплення вправ екзерсису класичного танцю.
5. Закріплення I, II, III port de bras.

Література основна: 4, 6; допоміжна: 1, 5.

Тема 3. Партерна гімнастика.

Самостійна робота студентів: відпрацювання рухів партерної гімнастики.

Мета: Вдосконалення методики виконання рухів партерної гімнастики.

Завдання:

1. Розігрів по колу.
2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг.
3. Закріплення вправ екзерсису класичного танцю.
4. Закріплення I, II, III PORT DE BRAS.
5. Закріплення рухів партерної гімнастики:
  - вправи для розвитку виворотності суглобів ніг;
  - вправи для гнучкості хребта;
  - вправи для еластичності стоп.

Література основна: 4; допоміжна: 1, 5.

Тема 4. Український танець на сучасній естраді.

Самостійна робота студентів: перегляд відеоматеріалів з українського танцю на сучасній естраді.

Мета: Аналіз відеоматеріалів з виступами сучасних виконавців, які використовують у своїх сценічних презентаціях український танець.

Завдання:

2. Перегляд та аналіз відеоматеріалів з виступами сучасних виконавців, які використовують у своїх сценічних презентаціях український танець.

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 2, 4.

Тема 5. Основні рухи танців Центрального регіону України.

Самостійна робота студентів: відпрацювання основних рухів танців Центрального регіону України.

Мета: Вдосконалення методики виконання рухів танців Центрального регіону України.

Завдання:

1. Розігрів по колу.

2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг, вправ екзерсису класичного танцю, PORT DE BRAS, рухів партерної гімнастики.

3. Закріплення основних рухів танців Центральної України:

- основні положення рук та положення в парі;
- чоловічі і жіночі уклони;
- основні танцювальні кроки: простий, перемінний, зальотний, з виносом ноги на каблук;
- танцювальні біги: бігунець, зальотний біг, комбінований біг;
- тинки: малий, середній; вихилясники: з однієї ноги, з потрійним приступом, з угинанням;
- доріжки, упадання, припадання;
- вірвовочки: на місці (через такт і на кожен такт), вірвовочка з переступанням, в повороті, з просуванням назад.

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 2, 4.

Тема 6. Основні рухи танців Західного регіону України.

Самостійна робота студентів: відпрацювання основних рухів танців Західного регіону України.

Мета: Вдосконалення методики виконання рухів танців Центрального регіону України.

Завдання:

1. Розігрів по колу.
2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг, вправ екзерсису класичного танцю, PORT DE BRAS, рухів партерної гімнастики.
3. Закріплення основних рухів танців Центральної України.
4. Закріплення основних рухів танців Західної України:
  - найбільш поширені положення рук та розташування виконавців у парних танцях;
  - танцювальні кроки і біги: простий гуцульський біг, висока, боковий приставний крок, дрібні пересування вперед на витягнутих ногах;
  - рухи, що виконуються на місці: переступчик, тропіток, чосанка, дробіток, гуцульський ключ.
5. Закріплення рухів танців Бойківщини, Буковини, Закарпаття за вибором викладача: танцювальні кроки і біги; рухи, що виконуються на місці.

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 2, 4.

Тема 7. Базові рухи та фігури вальсу.

Самостійна робота студентів: відпрацювання базових рухів та фігур вальсу.

Мета: Відпрацювання методики виконання рухів вальсу.

Завдання:

1. Розігрів по колу.
2. Закріплення правильної постави, позицій рук та ніг, вправ екзерсису класичного танцю, PORT DE BRAS, рухів партерної гімнастики.
3. Закріплення основних рухів танців Центральної України.
4. Закріплення основних рухів танців Західної України.
5. Закріплення рухів вальсу:
  - вперед, назад, по квадрату без обертання та з обертанням, по колу;
  - доріжка;
  - balance;
  - положення в парі.

Література основна: 3, 7; допоміжна: 2, 3.

VIII. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Правильна постава в класичному танці, позиції рук та ніг.
2. Виконання основних вправ класичного танцю екзерсису біля станку:
  - Demi plié у I, II, V позиціях.
  - Relevé в I, II, V позиціях.
  - Battements tendus: з I, V поз. по всім напрямкам; з demi plié по I, V поз.
  - Passé par terre.
  - Demi rond de jambe par terre, rond de jambe par terre (en dehors et en dedans).
3. Виконання PORT DE BRAS: підготовчого, I, II, III.
4. Виконання вправ партерної гімнастики: основні тренувальні рухи, лежачі на підлозі на спині та на животі.
5. Виконання основних рухів танцю Центрального регіону України.
6. Виконання основних рухів танців Західного регіону України.
7. Виконання вальсу.
8. Комбінації рухів в манері, притаманній сценічному виконанню співака академічного вокалу.

IX. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

1. Підсумковий контроль – 10 балів
2. Відвідування занять – 3 бали (20 практичних занять – 60 балів).
3. Перевірка самостійної роботи (домашні завдання) – 30 балів.

Розділ 1 (24 бали)	Розділ 2 (36 балів)	Розділ 3 (20 балів)	Залік	Сума
Відвід. занять – 6 занять по 3 бали = 18 балів Підсумкове оцінювання за розділом – 10 балів	Відвід. занять 9 – занять по 3 бали = 27 балів Підсумкове оцінювання за розділом – 14 балів	Відвід. занять 5 – занять по 3 бали = 15 балів Підсумкове оцінювання за розділом – 6 балів	10	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма; силабус; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
2. Відеоматеріали – демонстраційний матеріал.

X. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю [Текст] : навч.-метод. посіб. / В. Ф. Володько ; Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Ч. 3. – Київ : ДАКККіМ, 2004. – 112 с.
2. Зайцев Є. В. Основи народно-сценічного танцю [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистецтв I-IV рівнів

- акредитації / Євген Зайцев, Юрій Колесниченко; М-во культури і туризму України, Держ. метод. центр навч. закл. культури і мистецтв України. – Вид. 2-ге, доопрац. і допов. – Вінниця : Нова Книга, 2007. – 413 с.
3. Кашевський О. В. Сучасний бальний танець : навч. посіб. / Олександр Кашевський. — Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. — 208 с.
  4. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», напрям підготовки 6.020202 «Хореографія» / Харк. держ. акад. культури :– Х. : ХДАК, [уклад. Л. М. Шилова] 2015. – 21 с.
  5. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії [Текст] : [метод. посіб.] / Б.М.Колногузенко ; М-во культури України, Нац. хореогр. спілка України. – [2-ге допов. вид.]. – Харків, 2014. – 319 с.
  6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Альтерпрес, 2010. — 324 с.
  7. Кеба М. Є. Створення художнього образу в спортивному бальному танці. Мистецтвознавчі записки : [зб. наук. пр.] / М-во культури та інформ. політики України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [редкол.: Афоніна О. С. та ін.]. — Київ, 2020. — Вип. 37. — С. 68-72.

ДОПОМІЖНА

1. Васірук С. О. Класичний танець : навч.-метод. посібник. — Івано-Франківськ, 2009. — 260 с.
2. Григор'єв Г.П. Україна танцює : Нарис / Г. П. Григор'єв. — К. : Муз. Україна, 1964. — 276 с.
3. Кеба М. Є. Естетична виразність спортивного бального танцю / Кеба Мирослав Євгенович // Культура і сучасність : альманах. — Київ, 2019. — № 2. — С. 102-106.

4. Перова Г. О. Наукове осмислення українського народного танцю: від витоків до сьогодення / Перова Ганна Олексіївна // Мистецтвознавчі записки : [зб. наук. пр.] / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [редкол.: Афоніна О. С. та ін.]. — Київ : Ідея Принт, 2018. — Вип. 34. — С. 190-198.
5. Рехліцька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. — 72 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // <http://ru.wikipedia.org/wiki>
5. Інтернет-ресурси

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТАНЕЦЬ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

Укладачі

Гриценко Олена Едуардівна, Сластина Євгенія Юріївна,
викладач

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір Гриценко О. Е.

Підписано до друку 16.03.23 р.

Формат 60x84/16, Гарнітура «Times».

Папір офсетний. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 1,6 Тираж 50 прим. Зам. № 703

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М. А,
свідотцтво В01 № 057818 м. Харків, віл. Римарська, 3/5
т. (057) 764-93-64, 755-79-12